

LOČNO PRIREDJE (vezniki: **ali – ali**, **bodisi – bodisi**)

- ▶ Ločno razmerje izražamo z dvodelnim veznikom. Prvi del tega veznika uporabimo v prvem stavku, drugi del pa v drugem stavku; prvi del dvodelnega veznika je pogosto izpuščen.

(Bova šla na Pokljuko peš ali se bova peljala z avtom? Oglejte si blejski grad ali se odločite za veslanje po jezeru.)

- ▶ V **ločnem razmerju** drugi del povedi izraža **izbiro (možnost)**. To izražamo z dvodelnim veznikom **ali – ali**; če prvi ali izpustimo, ostane kot veznik **ali (pa)**.
- ▶ **Vejice** pred ločnim veznikom **ali ne pišemo**, pišemo jo le, kadar veznik **ali** stoji za vrinjenim stavkom.

POJASNJEVALNO PRIREDJE (vezniki: **saj**, **kajti**, **namreč**)

- ▶ Kadar drugi stavek v povedi pojasnjuje trditev iz prvega stavka, govorimo o **pojasnjevalnem priredju**.
- ▶ **Pojasnjevalno priredje** je priredno zložena poved, v kateri drugi stavek vsebuje pojasnilo/dokaz za trditev, ki je izražena v prvem stavku.

(V Planici je zelo mrzlo, saj so vremenoslovci izmerili -28 °C.)

- ▶ Pojasnilo izrazimo z vezniki **saj**, **namreč** ali **kajti**.
- ▶ Med obema stavkoma v povedi stoji vejica.

SKLEPALNO PRIREDJE (*vezniki: torej, zatorej*)

- ▶ O **sklepalnem razmerju** govorimo, kadar prvi del zveze (beseda, stavek, poved) izraža neko **dejstvo** ali **podatek**, v drugem delu pa je predstavljen **sklep**, ki smo ga iz tega dejstva izpeljali.
- ▶ Kadar sta v poved povezana dva stavka, govorimo o **sklepalnem priredju**. Vrstnega reda stavkov ni mogoče zamenjati (obrniti).
- ▶ Tipični veznik sklepalnega razmerja je **torej** (redkeje **zatorej**).
- ▶ Pred sklepalnima veznikoma *torej in zatorej* pišemo **vejico**.

(Bohinjsko jezero meri 3,3 km², Blejsko 1,5 km² in Cerknjško do 26 km², torej je Cerknjško jezero največje slovensko jezero.)